

TÜRKİYE’DE VİYOLA ALANINDA YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

EXAMINATION THE POSTGRADUATE THESES, WRITTEN IN TURKEY, REGARDING THE FIELD OF VIOLA

Ömer Bilgehan SONSEL¹

Başvuru Tarihi: 08.03.2018 Yayına Kabul Tarihi: 01.06.2018 DOI: 10.21764/maeuefd.403244

Özet: Türkiye’de Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada, 1994-2017 yılları arasında tamamlanmış olan 57 lisansüstü tez farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini, Yükseköğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezi’ne kayıtlı ve erişimi izinli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik düzeyinde tamamlanmış olan tezlerle sınırlı tutulmuştur. Çalışmada viyola alanında yazılmış olan lisansüstü tezler; türleri, yazıldıkları yıllara göre dağılımları, üniversitelere göre dağılımları, konularına göre dağılımları, kullanılan araştırma yöntemlerine göre dağılımları ve veri toplama araçları bakımından incelenmiş, sonuçların viyola alanındaki lisansüstü tezlerin bir derlemesi olması ve yapılacak olan çalışmalara kaynak oluşturması amaçlanmıştır. Bu araştırma, nitel bir araştırma olup verilerin toplanmasında doküman analizi kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans (f) ve yüzde (%)’den yararlanılmış ve sonuçlar ilgili tablo ve şekillerle gösterilmiştir. Araştırma sonucunda viyola alanında yazılmış olan lisansüstü tezlerin büyük bir kısmının yüksek lisans tezi olduğu, en çok çalışmanın 2012 senesinde tamamlandığı, en çok çalışmanın Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv¹ersitesi’nde yapıldığı, en çok çalışılan konunun eser çözümlene olduğu, araştırmalarda çoğunlukla sadece nitel araştırma

Abstract: This study aims to examine the postgraduate theses written in Turkey, in the field of Viola. Fifty seven postgraduate theses, written between 1994-2017, is taken into consideration from various aspects. The sample of this research, is limited to the postgraduate, doctorate and, proficiency in art theses which are registered to the Council of Higher Education Thesis Documentation Centre and, access to which, are permitted. The postgraduate theses on viola; their types, distribution according to their preparation years, distribution according to their universities, distribution according to their subjects, distribution according to their data collection methods is examined. The results are intended to be a compilation of postgraduate theses in the viola area and to be a resource for future studies. This is a qualitative research and, document analysis was used to collect data. In the analysis of the data, both, frequency (f) and percentage (%) is used and, the results are shown in the related tables and figures. The results of the research indicate that, the majority of the postgraduate theses, written in the field of viola, are masters degree theses, 2012 was the year in which the most study were completed, and Mimar Sinan University of Fine Arts is the leading university in terms of the number of researches made upon this topic. Also the most studied topic was work analysis, only qualitative research methods were used in the

¹ Araş. Gör. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, bilgehansonsel@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5814-4363

yöntemlerinin kullanıldığı ve çalışmaların veri toplama araçlarının çoğunlukla içerik analizi olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

majority of the studies and, they, largely, used content analysis to collect data.

Anahtar Sözcükler: *Viyola, Viyola Eğitimi, Lisansüstü Viyola Tezleri, Müzik Tezleri*

Keywords: *Viola, Viola Education, Postgraduate Viola Theses, Music Theses*

Giriş

Müzik eğitimi kişilerin istek ve ilgileri doğrultusunda değişir. Bu açıdan bakıldığında müzik eğitimi; genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olarak üç ana kolda değerlendirilmektedir. Genel müzik eğitimi, sağlıklı bir bireyin yaşamı için gerek duyulan müzik kültürünün herkese eşit bir şekilde aynı oranda verildiği eğitim sürecidir. Özengen (amatör) müzik eğitimi, kişinin ilgi, istek ve yatkınlığına yönelik kendi isteğiyle müziksel davranış edinme sürecidir. Mesleki müzik eğitimi ise, müziğin belli bir alanını veya tamamını meslek olarak seçmek isteyen ve/veya seçen bireylerin eğitim sürecidir (Yayla, 1999, s. 3).

Mesleki Müzik Eğitimi

Uçan (2005, s. 32) mesleki müzik eğitimini, müzik eğitiminin bir bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir meslek seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olan müzik eğitimi türü olarak tanımlamıştır. Mesleki müzik eğitimi, genellikle, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardakine benzer ortamlarda gerçekleşir (Ece, 2002, s. 15). Ulusların, gelişmişlik düzeylerini göstermede bu derece önemli olan müzik sanatının Türkiye’de de en üst düzeye getirilebilmesi için başta eğitim kurumlarında uzun süreli planlamalar ile değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu durum öncülük etmesi gereken kurumlar da müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardır (Sonsel, 2018, s. 2). Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren farklı tarihçelere, misyonlara ve vizyonlara sahip farklı kurumlar bulunmaktadır.

Bu kurumlar;

- Devlet Konservatuvarları Müzik Bölümleri
- Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları
- Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri
- Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri
- Türk Silahlı Kuvvetleri Bando Komutanlığı (Sonsel, 2017, s. 126).

Viyola ve Mesleki Müzik Eğitimindeki Yeri

Viyola çalgısı yaylı çalgılar ailesinin ikinci sıradaki üyesidir. Büyüklüklerine göre sıralanan bu aileyi sırasıyla keman, viyola, viyolonsel (çello) ve kontrbas oluşturmaktadır. Bu yaylı çalgılar ailesinin en eski üyesi viyoladır (Froggat, 1910, s. 638). Viyola çalgısı, İngilizce ’de “viola”,

Almanca 'da "Bratsche" ve Fransızca'da "Alto" olarak adlandırılmaktadır (Derican & Albuz, 2008, s. 36). Modern keman ailesinin bir üyesi olan viyola, keman ailesinin diğer üyeleri gibi 16. yüzyıldan itibaren, daha önceleri yay ile kullanılan enstrümanların geliştirilmesiyle enstrüman yapımcılarının farklı formlarda uyguladıkları bir çok enstrümanın evrim geçirmesinin ardından günümüzdeki halini almıştır (Bahar, 2012, s. 55).

Viyola eğitimi dünyada ilk kez 1808 yılında Alessandra Rolla tarafından Milano Konservatuvarı'nda verilmeye başlanmış, arkasından 1895 yılında Paris Konservatuvarı'nda başlangıç viyola programı açılmıştır. İlerleyen yıllarda birçok mesleki müzik eğitimi veren kurum programına viyola eğitimini eklemiştir (Özfindık, 2009, s. 3). Günümüzde Türkiye'de ise Konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde ve Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında viyola eğitimi verilmektedir. Güzel Sanatlar Liseleri hariç diğer eğitim kurumlarında viyola eğitimi lisans, yüksek lisans, sanatta yeterlik ve doktora düzeyinde verilmektedir.

1982-1983 yıllarında çıkarılan yasalarla, Türkiye'de mesleki müzik eğitimi üniversiter bir nitelik kazanmış ve hızla geliştirilmesi açısından geniş imkânlar oluşmuştur. Üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı, müzik eğitimi anabilim dalları, müzik eğitimciliği yönünde, rektörlük veya güzel sanatlar fakültelerine bağlı devlet konservatuvarları seslendiricilik, bestecilik çalgı yapımcılık ve onarıcılık yönünde, Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümleri müzik araştırmacılığı yönünde "lisans", "yüksek lisans", "doktora" ve "sanatta yeterlik" boyutlarında akademik eğitim ve araştırma programlarının geliştirilmesinde çok önemli ve kapsamlı görevler yüklenmiştir (Uçan, 2005, s. 55). Bu alan ile ilgili kurumların üniversiter yapı içerisindeki yerini alması, lisansüstü programların açılmasına olanak sağlamış, böylece akademik kadroların yetiştirilmesinde önemli adımlar atılmıştır (Demirbatır, 2001, s. 124).

Lisansüstü tez çalışmaları ülkemizde müzik alanında üç farklı türde yapılmaktadır. Bunlar yüksek lisans tezleri, doktora tezleri ve sanatta yeterlik tezleridir. Müzik öğretmenliği anabilim dallarının lisansüstü boyutunda devamlılığı niteliğinde olan eğitim bilimleri enstitüleri ve bazı üniversitelerde sosyal bilimler enstitülerine bağlı müzik eğitimi bilim dallarında tezli yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Bu kurumlardaki tezlerin amaçları daha çok müzik eğitime yönelik olmakla birlikte, çok geniş bir yelpazeye sahiptir. Müzik eğitiminin her basamağını kapsamakta ve her türlü müzik eğitim alt basamağına hitap etmektedir. Konservatuvarların lisans düzeylerinin devamlılığı niteliği gösteren sosyal bilimler enstitüsü veya güzel sanatlar enstitülerine bağlı müzik ana sanat dallarında ise tezli yüksek lisans ve sanatta yeterlik programları bulunmaktadır. Bu kurumlardaki tezlerin amacı ise çalgıya yönelik, ekollere yönelik, eser ve etüt incelemeye yönelik, tarihsel ve yapısal incelemeye yönelik olmaktadır. Yani bu kurumlardaki tezler yorumculuğa yönelik tezler niteliğindedir.

Ülkemizde üniversite sayılarının artması ve bu üniversiteler kapsamındaki lisansüstü programlarının çoğalması ile birlikte yapılan tez çalışmaları da sayısal ağırlık kazanmıştır. Müzik

alanı içerisinde de farklı alanlarda farklı tez çalışmaları yapılmıştır. Yapılan mevcut tez çalışmaları bibliyometrik analizler, tezlerin içerik analizi ve konu dağılımları, en sık atıf yapılan kaynaklar, kullanılan araştırma yöntemleri ve veri toplama teknikleri gibi özellikler üzerinde yoğunlaşmaktadır (Al & Tonta, 2004, s. 24). Viyola alanında yapılan Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Dokümantasyon Merkezi'ne kayıtlı ilk tez 1994 senesinde yayınlanmıştır. 90'lardan 2000'lere kadar olan süreçteki tezlerin sayıları oldukça az iken, lisansüstü eğitim veren kurumların artması ve bireylerin lisansüstü eğitime yönelmeleri ile 2000'lerden sonra hızla artmıştır.

Her geçen gün yeni yapılan tez çalışmalarında kaynak oluşturması amacıyla önceden yapılmış olan çalışmaların incelenmesi ve taranması önem arz etmektedir. Alanyazında müzik eğitimi, müzik bilimleri, müzik alanında disiplinler arası çalışmalara yönelik lisansüstü tez incelemelerine yönelik birçok çalışma bulunmaktadır. Viyola alanında ise Çeşit (2015) viyola üzerine yapılmış lisansüstü tezleri incelemiştir. Araştırma yapılan alana katkı sağlaması amacı ile geçmişte yapılmış olan alan çalışmalarını belli aralıklarla tekrarlamak faydalı olmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de viyola ile ilgili yazılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenlere göre analizini yaparak kendinden sonra yapılacak doküman analizi çalışmalarına bir bakış açısı getirmek ve viyola alanındaki çalışmalara katkıda bulunmaktır.

Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Türkiye’de viyola alanı ile ilgili yazılmış tezler farklı değişkenlere göre nasıl bir görünüm sergilemektedir?” olarak belirlenmiştir. Bu ana problem ışığında aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin türleri nedir?
2. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin yazıldığı yıllara göre dağılımları nasıldır?
3. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımları nasıldır?
4. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımları nasıldır?
5. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan araştırma yöntemlerine göre dağılımları nasıldır?
6. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımları nasıldır?
7. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin sonuçları nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde yapılan araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, veri toplama sürecine ve elde edilen verilerin çözümlenmesine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Karasar (2009, s. 76)'a göre model, bir sistemin ve ideal bir ortamın temsilcisi olup, yalnızca önemli görülen değişkenleri içine alacak şekilde, gerçek durumun özetlenmiş halidir. 1994-2017 yılları arasında viyola ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlayan bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi modelindedir. Nitel araştırma, kelimeler veya gözlemler gibi ölçülmesi zor olan nitelikler üzerine odaklanan ve niteliklerin yorumlanmasına ve çözümlenmesine dayanan bir araştırma türüdür (Glesne, 2013, s. 385). Bilimsel araştırmalarda bir veri toplama yöntemi olarak kullanılan doküman analizi, hedeflenmiş olan olaylar ile ilgili yayınlanmış yazılı kaynakların ayrıntılı bir biçimde analiz edilmesidir. Gözlem, test, görüşme gibi yöntemlerin kullanılmadığı durumlarda tek başına bir araştırma yöntemi olarak kabul edilmektedir. Doküman analizi, bir problem durumu üzerine belirli bir zaman aralığında üretilen dokümanların veya bu problem durumu ile ilgili birçok kaynak tarafından ve farklı zamanlarda üretilmiş dokümanların belli bir zaman dilimine dayalı analizidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187).

Evren ve Örneklem

Kaptan (1998, s. 116-118) evreni, herhangi bir araştırma ya da gözlem alanına giren obje ve bireylerin tümü olarak, örnekleme ise, var olan evrenden, onu temsil edebilecek bir parça seçme işi olarak tanımlamaktadır. Araştırmanın evrenini 1994-2017 yılları arasında Türkiye’de viyola ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise amaçsal örnekleme (purposal sampling) yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, Örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşturulmasıdır (Büyüköztürk, 2012, s. 11). Bu çalışmada ölçüt lisansüstü tezlerin 1994-2017 seneleri arasında yapılmış olması ve Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Dokümantasyon Merkezi’nde kayıtlı ve erişimine izinli olmalarıdır. Yapılan bazı lisansüstü tezlerin kısıtlı erişimi sebebiyle toplam 57 lisansüstü tez örnekleme dahil edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Dokümantasyon Merkezi’nde “viyola” anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda 1994-2017 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlere ulaşılmıştır. Bu tarama sonucu 74 lisansüstü teze ulaşılmış ancak bu tezlerin 16’sı erişim kısıtlı

olduğu ve 1 tez de alan dışı olduğu için 57 yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezine ulaşılmıştır. Örnekleme dahil edilen tezler, tez türlerine göre, yıllara göre, üniversitelere göre, kullanılan araştırma yöntemlerine göre ve veri toplama araçlarına göre sınıflandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada doküman analizi yöntemi ile ulaşılan lisansüstü tezlerin içerik analizleri yapılmıştır. İçerik analizi, bir veriden içeriğine ilişkin, geçerli ve tekrarlanabilir sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Krippendorff, 2018, s. 33). İçerik analizi yöntemi niceliksel verilere ulaşmayı hedefleyen bir yöntemdir (Çilingir, 2017, s. 150). Ulaşılan tezlerin içerik analizlerinin yapılabilmesi amacı ile araştırmacı tarafından “Tez Analiz Formu” oluşturulmuştur. Bu formun oluşturulmasında alanyazında yapılan benzer çalışmalar taranmış ve veri toplama araçları incelenmiştir. Tez analiz formunda örnekleme alınan tezlerin tez türleri, tezlerin yılları, tezlerin yapıldıkları üniversiteler, tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri ve tezlerin veri toplama araçları gibi bilgiler yer almaktadır. Formdan elde edilen verilerin çözümlenmesinde yüzde (%) ve frekans (*f*)’tan yararlanılmış ve ilgili tablolar altında gösterilmiştir.

Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Araştırmanın iç geçerliğini sağlamak amacı ile lisansüstü tezlerden elde edilen veriler, bulgular bölümünde sunulurken önce söz konusu bilgiler verildikten sonra yorumlanmıştır. Bulgu tutarlılığı sağlamak amacı ile kategorileri oluşturulan temaların aralarındaki tutarlılığı içsel homojenlik ve dışsal heterojenlik ölçütleri dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır. Araştırmanın dış geçerliğini sağlamak amacı ile yöntem bölümünde, araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama süreci ve verilerin analizi süreçleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir. İncelemek üzere arşivlenen lisansüstü tezler ve çözümlenmeleri sonraki dönemlerde olası bir teyide yönelik muhafaza edilecektir.

Araştırmanın iç güvenirliliğini sağlamak amacıyla ise, incelenen lisansüstü tezlerden elde edilen verilerin sunumunda ilk olarak yorumlanmadan direk olarak verilmiştir. Böylece daha sonrasında yapılacak yorum ve açıklamalara zemin oluşturmuş ve aynı çözümlenmelere ait tüm bulgulara yer verilmiştir. Verilerin analizleri için ise kuramsal yapının temel alınması ile kategorilerin belirlenmesi sağlanmıştır. Veri analizi sırasında kategorize edilen veriler diğer ($n=3$) alan uzmanları tarafından da incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Araştırmanın dış güvenirlilik çalışmasında ise benzer araştırmalar yapacak olan araştırmacılara yardımcı olması amacı ile, problem durumu, kullanılan yöntemler ilgili başlıklar altında detayları ile belirtilmiştir. Veri toplama yöntemleri ve analizi ile ilgili bilgiler ayrıntılı şekilde açıklanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde 1994-2017 yılları arasında yapılmış, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Dokümantasyon Merkezi'ne kayıtlı “viyola” anahtar kelimesi kapsamında hazırlanan tezlerden elde edilen bulgu ve yorumlar yer almaktadır.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin türleri ile ilgili bulgular

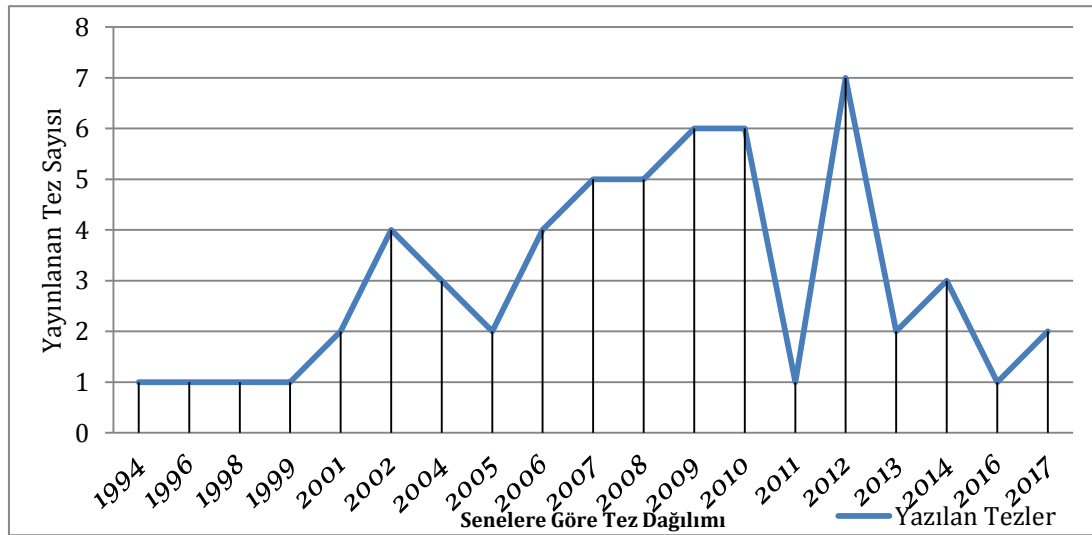
Tablo 1.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin türleri

Tez Türü	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	41	71.93	2	3.50	14	24.57	57	100

Tablo 1’de YÖK veri tabanında yazılmış olan izinli tezlerin türlere göre dağılımı gösterilmektedir. YÖK veri tabanında yer alan viyola ile ilgili yazılmış olan tezlerin %71.93 oranla yüksek lisans tezi, %3.50 oranla doktora tezi ve %24.57’lik oranla sanatta yeterlik tezidir. Yüksek lisans ve sanatta yeterlik düzeyinde yazılmış olan tezlerin oranı daha yüksekken (yüksek lisans = %71.93, sanatta yeterlik = %24.57) doktora düzeyinde yazılan tez oranı oldukça düşük bir görünüm sergilemektedir. (doktora = %3.50)

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin yazıldığı yıllara göre dağılımları ile ilgili bulgular

Şekil 1. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin yazıldığı yıllara göre dağılımları

Şekil 1’de incelenen tezlerin bitirme yıllarına göre sayısal dağılımı gösterilmektedir. Buna göre en çok tez bitirilen sene 2012 senesi olmuş, bunu 2010 ve 2009 seneleri takip etmişlerdir. Şekil incelendiğinde 2000 senesinden itibaren viyola üzerine yazılmış olan tezlerde bir artış gözlenmektedir. Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Konservatuvarlar ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinin sayısının artması ve bu okullarda lisansüstü eğitim programlarının açılmasının tez sayısının artmasında büyük bir payı vardır.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımları ile ilgili bulgular

Tablo 2.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımları

Üniversite	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	6	14.6	-	-	3	21.4	9	15.7
		3				2		8
İstanbul Üniversitesi	4	9.75	-	-	3	21.4	7	12.2
						2		8
Gazi Üniversitesi	5	12.1	2	100			7	12.2
		9						8
Trakya Üniversitesi	5	12.1	-	-	1	7.14	6	10.5
		9						2
Anadolu Üniversitesi	2	4.87	-	-	2	14.2	4	7.01
						8		
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	4.87	-	-	2	14.2	4	7.01
						8		
Uludağ Üniversitesi	3	7.31	-	-	1	7.14	4	7.01
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	4.87	-	-	-	-	2	3.50
Afyon Kocatepe Üniversitesi	2	4.87	-	-	-	-	2	3.50

Atatürk Üniversitesi	2	4.87	-	-	-	-	2	3.50
İnönü Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Pamukkale Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Marmara Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Niğde Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Çukurova Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Erciyes Üniversitesi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Hacettepe Üniversitesi	-	-	-	-	1	7.14	1	1.75
Haliç Üniversitesi	-	-	-	-	1	7.14	1	1.75
Toplam	41	100	2	100	1	100	5	100
					4		7	

Tablo 2 incelediğinde, viyola alanında en çok lisansüstü çalışma yapılan üniversitenin %15.78 ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olduğu görülmektedir. İstanbul Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi lisansüstü çalışma sayılarında 12.28'lik oranla ikinci sırada yer almaktadır. İnönü Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Haliç Üniversitesi örnekleme alınan üniversiteler sıralamasında %1.75 oranla viyola alanında en az çalışma yapan üniversiteler olmuştur.

Tablodaki veriler incelendiğinde, lisansüstü tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ve doktora düzeyinde yapılan iki tezin de Gazi Üniversitesi'nde yapıldığı görülmektedir. Birçok üniversitenin yüksek lisans programının olup doktora programının olmaması doktora yayın sayısının azlığı ile sonuçlanmaktadır. Müzik alanında bilim mezunu olmayan bireylerin ise doktora yerine sanatta yeterliğe yönelmesi yine doktora tez sayısının azlığını göstermektedir.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımları ile ilgili bulgular

Tablo 3.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımları

Tez Konuları	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Eser Çözümleme	14	34.14	-	-	8	57.14	22	38.59
Viyola Eğitimi	12	29.26	2	100	1	7.14	15	26.31
Etüt Çözümleme	5	12.19	-	-	-	-	5	8.77
Yorumculuk	3	7.31	-	-	1	7.14	4	7.01
Repertuvar	3	7.31	-	-	-	-	3	5.26
Tarihsel İnceleme	2	4.87	-	-	1	7.14	3	5.26
Yapısal İnceleme	1	2.43	-	-	1	7.14	2	3.50
Ekoller	-	-	-	-	2	14.28	2	3.50
Biyografi	1	2.43	-	-	-	-	1	1.75
Toplam	41	100	2	100	14	100	57	100

Tablo 3 incelendiğinde viyola hakkında yapılan lisansüstü tezlerin %38.59 gibi bir oranla en çok eser çözümleme alanında olduğu saptanmıştır. Yapılan lisansüstü tezlerin %26.31'lik dilimi ise viyola eğitimi üzerinedir ve çalışmaya dahil edilen iki doktora tezi de bu alanda yapılmıştır. Yapısal inceleme (%3.50), ekoller (%3.50) ve biyografi (%1.75) alanlarında en az tez yazılmış olup bu tezler ya yüksek lisans tezi ya da sanatta yeterlik tezidir.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan araştırma yöntemlerine göre dağılımları ile ilgili bulgular

Tablo 4.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan araştırma yöntemlerine göre dağılımları

			Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
			f	%	f	%	f	%	f	%
Sadece Nitel Araştırma Yöntemleri			26	63,5	-	-	14	100	40	70
Sadece Nicel Araştırma Yöntemleri			-	-	-	-	-	-	-	-
Hem Nitel Hem Nicel Araştırma Yöntemleri			15	36,5	2	100	-	-	17	30
Toplam			41	100	2	100	14	100	57	100

Tablo 4 incelendiğinde viyola üzerine yapılan tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerinde sadece nitel araştırma yöntemleri kullanılan tezler yapılan tüm tezlerin %70 ini oluşturmaktadır. Sadece nicel araştırma yöntemleri kullanarak yazılmış bir teze rastlanmamış, hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri kullanılarak hazırlanmış olan tezlerin ise tüm tezlerin %30 unu oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Viyola alanında yapılan tezlerin %63,5 lik oldukça büyük bir kısmı sadece nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılarak yazılmıştır. Hazırlanan yüksek lisans tezlerinin %36.5 inde ise hem nitel hem nicel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Viyola üzerine yapılmış olan doktora tezlerinin tamamında hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yükseköğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezi'ne kayıtlı viyola alanında hazırlanmış olan sanatta yeterlik tezlerinin tamamında ise sadece nitel yöntemler kullanılmıştır. Viyola alanında yazılmış olan lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunda sadece nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılmış olması, eğitim bilimleri enstitüleri dışındaki kurumlarda hazırlanan tezlerin genelde viyolanın kuramsal boyutuna yoğunlaşması ile açıklanabilmektedir.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımları ile ilgili bulgular

Tablo 5.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımları

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
İçerik Analizi	14	34	-	-	9	64	23	40.5
Kaynak Tarama	12	29	-	-	5	36	17	29.25
Anket	10	24.5	-	-	-	-	10	18
Görüşme	4	10	1	50	-	-	5	8.75
Deneysel Çalışma	1	2.5	-	-	-	-	1	1.75
Gözlem	-	-	1	50	-	-	1	1.75
Toplam	41	100	2	100	14	100	57	100

Tablo 5 incelendiğinde viyola alanında tamamlanmış olan lisansüstü tezlerin %40.5'lik bir oranında içerik analizi kullanılarak veri toplandığı saptanmıştır. İçerik analizi kullanılarak veri toplanan tezlerin yüksek lisans ve sanatta yeterlik tezleri olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. %29.25'lik bir oranla tezlerde kaynak tarama ile veri toplandığı görülmektedir. Kaynak tarama ile veri toplanan tezleri yine yüksek lisans ve sanatta yeterlik tezleri oluşturmaktadır. Anket ile veri toplanan tezler toplam tezlerin %18'ini oluşturmaktadır. Anket yoluyla veri toplayarak hazırlanan tezlerin sadece yüksek lisans tezlerinden oluştuğu sonucuna ulaşılmaktadır. Görüşme ile veri toplanarak hazırlanan lisansüstü tezler toplam tezlerin %8.75'ini oluşturmaktadır. Bu veri toplama aracı ile hazırlanan tezler yüksek lisans ve doktora tezleridir. Deneysel çalışmalarla veri toplanarak hazırlanmış viyola alanındaki lisansüstü tezleri toplam tezlerin %1.75'ini oluşturmaktadır. Bu veri toplama aracı ile yapılan tek tez bir yüksek lisans tezidir. Gözlem ile veri toplanarak yapılmış olan viyola lisansüstü tezleri toplam tezlerin %1.75'ini oluşturmaktadır. Gözlem aracılığı ile veri toplanarak hazırlanmış tek tez ise bir doktora tezidir.

Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin sonuçları ile ilgili bulgular

Konservatuvar ve güzel sanatlar fakültelerine bağlı enstitülerde yapılan yüksek lisans ve sanatta yeterlik tezlerinde genel olarak içerik analizi, kaynak tarama gibi yöntemler kullanılmakta ve bir sonuç ortaya koyma çabası gözetilmemektedir. İlgili tezler, bir viyola etüdünün ya da bir bestecinin viyola için yazdığı bir eserin müzikal incelemesi gibi konularda olabilmektedir. Bu açıdan incelendiğinde enstitülerin müzik öğretmenliği bilim dallarında yapılmış tezlerin dışında kalan tezlerde sonuç kısmı bulunmamaktadır. Viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin sonuçları bakımından incelenmesi, sadece enstitülerin müzik öğretmenliği bilim dallarında yapılmış tezlerle sınırlı kalmaktadır. Bu tezlerin çalışma alanları da viyola ile ilgili geniş bir yelpaze olmasından dolayı kategorize edilememektedir. Her araştırma viyola ile ilgili başka bir durumu saptayabilmekte, başka sonuçlara ulaşabilmektedir. Bu alt problemde müzik öğretmenliği bilim dallarında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerinden en çarpıcı sonuçlara ulaşanlar verilmektedir.

Variş (2002) “Viyola ve Kemanın Benzer ve Farklı Özelliklerinin Fiziki ve Teknik Kullanım Açısından İncelenmesi ve Bu Özelliklerin Ortaya Çıkardığı İlişkilerin Viyola Eğitimine Yansımaları” adlı yüksek lisans tezinde keman ve viyolanın benzerlikleri ve farklılıklarını saptayarak yay kullanımı, pozisyon geçişleri ve repertuar konularında titiz davranılması gibi sonuçlara ulaşmıştır. Alpay (2010) “Viyola Öğretiminde Kullanılan Mazas Etudes Brillantes op. 36 book II metodunun sağ el ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde öğrencilerin bu metodu çalabilmesi için 7 pozisyon hâkimiyetinin olması gerektiği ve sağ elde özellikle bağlı staccato tekniğini geliştirmeyi amaçladığını saptamıştır. Koçak (1996) “Devlet Konservatuvarlarının Lise Devresinde Viyola Eğitiminde Kullanılan Kreutzer Etütlerin Devinişsel Hedef ve Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde Kreutzer etütlerin devinişsel alanın daha çok “düzenleştirme ve becerikleştirme” basamaklarıyla tutarlılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Derican (2008) “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin, İçerik – Yöntem Bakımından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde viyola eğitiminde kullanılan viyola etütlerinde Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin çok yetersiz olduğunu, literatürde kullanılan etütler konusunda ise olumlu yönde sonuçlara ulaşmıştır. Dündar (2008) “Keman ve Viyola Çalan Öğrencilerde Ortaya Çıkan Fiziksel Sağlık Problemleri ve Çözüm Önerileri” adlı yüksek lisans tezinde öğrencilerin büyük bir kısmında sağ ve sol el bileklerinde ağrı, sol el bileklerinde uyusukluk durumu ve boyundan kola doğru giden ağrılar olması sonuçlarına ulaşmıştır. Okay (2005) “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Verilmekte Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde okullarda yaşanan kadrolu öğretmen eksikliği, ders saati azlığı, öğretim programının içerik yetersizliği ve okulların fiziksel imkanlarının yetersizlikleri gibi sonuçlara ulaşmıştır.

Albuz (2001) “Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları” adlı doktora tezinde Türk Müziği ses sistemine ilişkin etütler yazmış ve bu etütleri çalışma grubunda sınamıştır. Sonuçlar araştırmacının lehine olmuştur. Ece (2002) “Çağdaş Türk Bestecilerinin Viyola Eserleri ve Bu Eserlerin Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Viyola Eğitimcileri Tarafından Kullanmalarına Yönelik Bir Değerlendirme” adlı doktora çalışmasında 62 çağdaş Türk bestecinin 24 ünün viyola eserinin olduğunu, bu eserlerin viyola eğitimcileri tarafından çok tanınmadığı ve çalıştırılmadığı gibi sonuçlara ulaşmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Bu alan araştırması 1994-2017 seneleri arasında viyola alanında yapılan lisansüstü tezlerin farklı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamış bir araştırmadır. Bu bölümde bu amaç kapsamında elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar ve bu sonuçlara ilişkin öneriler yer almaktadır.

- Viyola alanında yapılmış olan lisansüstü 57 teze ulaşılmıştır. İlgili tezler incelendiğinde bu tezlerin büyük bir çoğunluğunun (n=41) yüksek lisans tezi, onu takiben (n=14) sanatta yeterlik tezi ve en az sayıda (n=2) doktora tezi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Doktora yayın sayısı diğer çalışmalara göre oldukça az gibi görünse de birçok üniversitenin doktora programının olmaması veya yeni yeni açılıyor olması bu durumun doğal bir sebebi olarak görülmektedir. Varış (2012) yapmış olduğu “Türkiye’de Viyola Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi” adlı çalışmasında 1994-2012 yılları arasında viyola alanında yazılmış lisansüstü tezleri incelemiş ve 28 yüksek lisans, 1 doktora ve 9 sanatta yeterlik tezi olmak üzere 38 teze izinli olarak erişebilmiştir. Araştırmanın üzerinden uzun zaman geçmemesine rağmen viyola ile ilgili yazılan lisansüstü tez sayısında ciddi bir artış gözlemlenmektedir. Bu durum viyola alanının artık okullarda ciddi bir araştırma alanı olduğunu düşündürmektedir.
- Viyola alanında yazılmış olan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, düzensiz bir dağılım olduğu görülmektedir. 2000’li yıllara kadar ivmenin durgun olduğu dağılımda 2000 sonrası viyola alanında yazılan tez sayısı artış göstermekte ancak bazı seneler viyola alanındaki çalışmalar açısından düşük seyirde gitmiştir. Viyola alanında lisansüstü tez bitirilen sene 2012 senesi olarak saptanmıştır. Demirbatır (2001) yapmış olduğu “Yaylı Çalgılar Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlik Tez Bibliyografyası” adlı çalışmasında 1987-1999 seneleri arasında viyola alanında yazılmış 9 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu durum da 2000’li yıllara kadar viyola alanında lisansüstü tez çalışmalarının sayıca ve yönelimce düşük olduğunu desteklemektedir.
- Yapılan araştırmada örnekleme alınan 57 lisansüstü tezin üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde sırasıyla en çok Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul

Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bu üniversitelerde daha çok lisansüstü tez yapılmış olması ise lisansüstü eğitim geçmişlerinin daha eskiye dayandığı ile açıklanabilmektedir. Tebiş ve Okay (2013) yapmış oldukları “Türkiye’de Müzik Sanatı ve Eğitiminde Keman ve Viyola Konulu Lisansüstü Tezlerin Konu ve Yöntem Olarak İncelenmesi” adlı çalışmalarında keman ve viyola çalgıları üzerine yazılmış lisansüstü tezleri birlikte incelemişlerdir. Araştırmacılar tezlerin dağılımları ile ilgili ulaştıkları sonuçlarda en çok çalışma yapılan üniversiteleri Gazi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi olarak belirtmişlerdir. İlgili araştırma bu çalışma ile benzer sonuçlara ulaşmıştır.

- Viyola alanında hazırlanmış olan lisansüstü tezler, konularına göre incelendiğinde en çok eser çözümlene üzerine tez yazıldığı saptanmıştır. Devamında ise viyola eğitimi, etüt çözümlene, yorumculuk ve repertuvar konularında tez yazıldığı belirlenmiştir. Çeşit (2015) yapmış olduğu “Türkiye’de Viyola Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi” adlı çalışmasında benzer sonuçlara ulaşmıştır. Çeşit ilgili çalışmasında 1994-2014 seneleri arasında viyola ile ilgili yazılmış 49 lisansüstü teze ulaşmış ve çeşitli değişkenlerle incelemiştir. Bu değişkenlerinden biri de tezlerin konuları olmuştur. Araştırmacı, viyola alanında hazırlanmış lisansüstü tezleri konularına göre incelediğinde en çok eser çözümlene, devamında ise viyola eğitimi üzerine tez yazıldığı sonucuna ulaşmıştır. Her iki araştırma da ortak sonuçlara sahiptir.
- Alan tezlerinde en yaygın olarak nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı saptanmıştır. Sadece nicel araştırma yöntemlerinden oluşan hiç tez bulunmamakta, geri kalan tezler ise hem nitel hem de nicel araştırma yöntemlerinden oluşmaktadır.
- Viyola ile ilgili yazılmış lisansüstü tezlerde kullanılan veri toplama araçlarından en yaygın olanı içerik analizi olarak belirlenmiştir. Bu aracı, kaynak tarama, anket ve görüşme araçları takip etmektedir. Yapılan tezlerin büyük bir çoğunluğunun eser ve etüt inceleme gibi analiz gerektiren konularda olması, araştırmacıların veri toplama araçlarında da içerik analizine yönelmelerine sebep olduğu düşünülmektedir.

Öneriler

- Ulaşılan viyola lisansüstü tezleri incelendiğinde çok az sayıda çalışmanın doktora düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Doktora düzeyindeki tez çalışmalarında viyola alanına ağırlık verilmesi ve viyola alanında uzmanlaşan öğrencilerin bu alanlarda çalışmalar yapmasına teşvik edilmesi,
- Viyola alanında yapılan lisansüstü tezlerin yapıldığı üniversitelerin çeşitliliği çok gibi görünse de dağılımın dengesiz olması dikkat çekmektedir. Her geçen gün üniversitelerimiz bünyelerine lisansüstü eğitim basamaklarını eklenmekte ve öğrenci alımı yapılmaktadır. Müzik eğitimi veren kurumlarda da lisans eğitimi kadar lisansüstü eğitime de ağırlık verilmesi,

- Viyola alanı ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin büyük bir kısmında sadece nitel araştırma yöntemlerinden faydalandığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmalarda viyola çalgısı ve bu çalgının eğitimine yönelik yeni, deneysel boyutu olan, yenilikler arayan çalışmalar yapılması önerilmektedir.
- İncelenen viyola lisansüstü tezleri sonuçları bakımından incelendiğinde yelpazenin çok geniş olması sebebi ile kategorize edilememektedir. Enstitülerin Müzik öğretmenliği Bilim Dallarında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerinin daha çok durum tespiti anket, görüşme ve deneysel yöntemlerin kullanarak yapılması, viyola eğitimi ile ilgili sonuçlar alınmasına sebep olmuştur. İlgili tezlerde viyola eğitiminde kullanılan yöntem ve metot eksiklikleri, öğretim materyallerinin yetersizliği, öğretim elemanı ve öğrencilerin repertuar eksiklikleri gibi sonuçlara ulaşılmış, konservatuvar ve güzel Sanatlar Fakültelerinde yapılan yüksek lisans ve sanatta yeterlik tezlerinde kaynak tarama, içerik analizi gibi yöntemlerin kullanarak yapılması literatüre derleme ve durum tespiti çalışmaları olarak kaynak kazandırmıştır. İlgili tezlerde viyolanın tarihsel süreci, besteciler, eser ve etütler ve viyola ekolleri gibi konular işlenmiş ve bu konularla ilgili bilgiler sunulmuştur.

Kaynakça

Al, U. ve Tonta, Y. (2004). Atıf analizi: Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü tezlerinde atıf yapılan kaynaklar. *Bilgi Dünyası*, 5(1), 19-47.

Albuz, A. (2001). Viyola öğretiminde geleneksel türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Alpay, A. (2010). Viyola öğretiminde kullanılan Mazas Etudes Brillantes op. 36 Book II metodunun sağ el ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bahar, B. K. (2012). *Viyolanın tarihsel süreçteki gelişimi ve edindiği yer*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Büyüköztürk, Ş. (2012). *Örnekleme yöntemleri*. Erişim tarihi: 25.02.2018, <http://w3.balikesir.edu.tr/~msackes/wp/wpcontent/uploads/2012/03/BAY-Final-Konulari.pdf>

Çeşit, C. (2015). Türkiye’de viyola üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 38, 445-462.

Çilingir, A. (2017). İletişim alanında içerik analizi yöntemi kullanılarak yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri üzerine bir inceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(1), 148-160.

Demirbatır, R. E. (2001). Müzik alanı yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tez bibliyografyası. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 123-141.

Derican, B. ve Albuz, A. (2008). Viyola öğretiminde Türk müziği dizilerine dayalı oluşturulan makamsal içerikli etütlerin işlevsellik durumuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(I-II).

Derican, B. (2008). Viyola öğretiminde kullanılan Türk müziği dizilerine dayalı etütlerin, içerik – yöntem bakımından incelenmesi ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Dündar, G. E. (2008). *Keman ve viyola çalan öğrencilerde ortaya çıkan fiziksel sağlık problemleri ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ece, A. S. (2002). Çağdaş Türk bestecilerinin viyola eserleri ve bu eserlerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki viyola eğitimcileri tarafından kullanılmalarna yönelik bir değerlendirme. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Froggatt, A. T. (1910). The viola. *The Musical Times*, 51(812), 638-640.

Glesne, C. (2013). *Nitel araştırmaya giriş*. İstanbul: Anı Yayıncılık, 2. Baskı.

Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Geliştirilmiş 11. Baskı, Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.

Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar-ilkeler-teknikler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 20. Baskı.

Koçak, B. B. (1996). Devlet konservatuvarlarının lise devresinde viyola öğretiminde kullanılan kreutzer etütlerin devinişsel hedef ve hedef davranışlar yönünden incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: an introduction to its methodology*. SAGE Publications, 4. Edition.

Okay, H. H. (2005). *Anadolu güzel sanatlar liselerinde verilmekte olan viyola eğitiminin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Özfindık, Z. (2009). *Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde kullanılan viyola metodları üzerine bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.

Sonsel, Ö.B. (2017). Bireysel çalgı viyola dersinin öğretim elemanları görüşleri açısından değerlendirilmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 12(2), 125-134.

Sonsel, Ö. B. (2018). Piyano eşlikli başlangıç viyola öğretiminin ritim duygusu gelişimi ve entonasyon hâkimiyeti açısından incelenmesi ve değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tebiş, C. ve Okay, H. H. (2013). Türkiye’de müzik sanatı ve eğitiminde keman ve viyola konulu lisansüstü tezlerin konu ve yöntem olarak incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*. (2/2), 11-20.

Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye’deki durum. 3. Basım, Ankara: Evrensel Müzikeyi.

Varış, Y. A. (2002). Viyola ve kemanın benzer ve farklı özelliklerinin fiziki ve teknik kullanım açısından incelenmesi ve bu özelliklerin ortaya çıkardığı ilişkilerin viyola eğitimine yansımaları. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Varış, Y. A. (2012). Türkiye’de viyola üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin analizi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, Cilt 5, Sayı 8, 1247-1260.

Yayla, F. (1999). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi ana çalgı viyola eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 7. Baskı, Tıpkı Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

YÖK. (2010). Yükseköğretim kurumlarında hazırlanan lisansüstü tezlerin internet üzerinden derlenmesi hakkında kılavuz. Ankara.

Extended Abstract

Purpose

The aim of this research is to analyze the postgraduate theses written in Turkey, in the field of viola in terms of different variables, and to contribute to future field studies and literature. Along with the main purpose of the research, sub-goals below have been sought for answers, as well.

1. What are the types of postgraduate theses, written in the field of viola?
2. What are the distributions of postgraduate theses written in the field of viola according to the years they were written?
3. What are the distributions of postgraduate theses written in the field of viola according to universities?

4. What are the distributions of postgraduate theses written in the field of viola according to their subjects?
5. What are the distributions of postgraduate theses written in the field of viola according to their research methods?
6. What are the distributions of postgraduate theses written in the field of viola according to their means of data collection?

Method

Aim of this study is to analyze the postgraduate theses in the field of viola, written between the years of 1994-2017, and it is in the form of document analysis, due to its qualitative nature. Document analysis is used as a data collection method in scientific research, and refers to the elaborate analysis of the written sources in the field of a subject matter. It is regarded as the sole research method in cases where certain methods; such as observation, testing and interviewing, are not used.

Population of the research consists of postgraduate theses written in Turkey between 1994-2017, in the field of viola. The sampling of this research has been identified by criterion sampling, which is purposal sampling method. The criterion for this research is that the postgraduate theses must be dated between the years 1994-2017, and registered to the Thesis Documentation Centre of the Higher Education Council with access permission. Access to the postgraduate theses, written between 1994-2017, have been attained by means of searching the keyword “viola” on Thesis Documentation Centre of the Higher Education Council. By doing so, a total of 74 post-graduaate theses have been accessed; however, due to limited access to 16 theses and 1 being irrelevant, the remaining 57 masters, doctorate and proficiency in art theses have been accessed an included in the sampling.

Discussion, Result and Suggestions

Collected data revealed that the majority of the 57 postgraduate theses are (n=41) master’s theses, followed by (n=14) proficiency in art theses, and doctorate theses having the least number (n=2). Focusing on the field of viola in doctoral theses and encouraging students, who are specializing in viola, to conduct studies in the related field, is believed to be beneficial in terms of contributing this field and literature.

It is concluded that the distribution of the theses according to their years is irregular. With the exception of a few years, in which the number of theses written in the field of viola are low, the number of these studies have shown an increase after the year 2000 compared to previous years. It is found that the year when most of the theses were written in the field of viola is 2012.

When the distribution of the theses are analyzed according to their universities, it is figured that most of the theses were written at Mimar Sinan University of Fine Arts; followed by Istanbul

University, Gazi University, Trakya University and Anadolu University. Even though there seems to be variety in universities where these theses were written, the irregularity of the distribution draws attention.

When the theses written in the field of viola are examined according to their subject matters, it is detected that the majority of the theses focus on work analysis, which is followed by viola education, survey analysis, interpretation and repertoire.

It is found that qualitative research method is the most frequently used method in the theses. No thesis has been encountered consisting of only quantitative research methods, and the rest consists of both, qualitative and quantitative methods. It is suggested that studies which focus on viola and its education, have a scientific aspect, and seek for innovation in the related field should be conducted. The most frequently used data collecting tool among the analyzed postgraduate theses is found to be the content analysis, which is followed by literature review, questionnaire and interview. It is estimated that the reason why the researchers tend to make use of content analysis, is the fact that the majority of the theses are written upon subjects which require analysis; such as work and etude analysis.